

**Türkiye'nin 2012 Yılı İlerleme Raporu hakkında 18 Nisan 2013 tarihli
Avrupa Parlamentosu İlke Kararı (2012/2870(RSP))**

Avrupa Parlamentosu,

- Komisyon tarafından hazırlanan 2012 Yılı Türkiye İlerleme Raporunu (SWD(2012)0336) göz önünde tutarak,
 - Komisyon tarafından Avrupa Parlamentosuna ve Konseye sunulan “Genişleme Stratejisi ve Başlıca Zorluklar 2012-2013” başlıklı Bildirimi (COM(2012)0600) göz önünde tutarak,
 - Avrupa Parlamentosunun, başta Türkiye'nin 2010 Yılı İlerleme Raporuna ilişkin 9 Mart 2011 tarihli İlke Kararını¹, Türkiye'nin 2011 Yılı İlerleme Raporuna ilişkin 29 Mart 2012 tarihli İlke Kararını², Türkiye'deki kadınlara yönelik 2020 yılı perspektifine ilişkin 22 Mayıs 2012 tarihli İlke Kararını³, AB'nin genişleme konusundaki politikaları ve genişleme kriterleri ile AB'nin bu konudaki stratejik çıkarlarına ilişkin 22 Kasım 2012 tarihli İlke Kararını göz önünde tutarak⁴,
 - 3 Ekim 2005 tarihli Türkiye İçin Müzakere Çerçeve Belgesini göz önünde tutarak,
 - Türkiye Cumhuriyeti'nin Katılımına İlişkin İlkelerin, Önceliklerin ve Koşulların Yer Aldığı Katılım Ortaklığı Belgesi⁵ (“Katılım Ortaklığı Belgesi”) hakkındaki 18 Şubat 2008 tarihli ve 2008/157/AT sayılı Konsey Kararını ve 2001, 2003 ve 2006 yılı Katılım Ortaklığı Belgelerine ilişkin Konsey Kararlarını göz önünde tutarak,
 - 14 Aralık 2010, 5 Aralık 2011 ve 11 Aralık 2012 tarihli AB Zirvesi Sonuçlarını göz önünde tutarak,
 - Avrupa Birliği Temel Haklar Şartını göz önünde tutarak,
 - Avrupa Parlamentosu İç Tüzüğü'nün 110. maddesinin 2. paragrafını göz önünde tutarak,
- A. Konseyin Müzakere Çerçeve Belgesini onaylamasını takiben 3 Ekim 2005 tarihinde Türkiye ile katılım müzakereleri açıldığından ve müzakerelerin açılması reform konusunda adil ve sıkı bir koşulsallığa ve taahhüde dayanan uzun ve açık uçlu bir sürecin başlangıç noktasını oluşturduğundan,
- B. Türkiye, reformların gerçekleştirilmesi, iyi komşuluk ilişkilerinin yürütülmesi ve AB'ye tedricen uyum sağlanması konusunda taahhütte bulunduğundan ve bu yöndeki çabaların Türkiye'nin çağdaşlaşmaya ve demokratik kurumlarını, hukukun üstünlüğünü ve insan hakları ile temel özgürlüklerin gözetilmesini güçlendirmeye ve daha fazla geliştirmeye devam etmesi için bir fırsat olarak görülmesi gerektiğinden,
- C. AB'nin, Türkiye'de devam eden reformlar için bir referans olmaya devam etmesi

¹ ABRG C 199 E, 7.7.2012, sf. 98.

² Kabul edilen metinler, P7_TA(2012)0116.

³ Kabul edilen metinler, P7_TA(2012)0212

⁴ Kabul edilen metinler, P7_TA(2012)0453.

⁵ ABRG L 51, 26.2.2008, sf. 4.

gerektiğinden,

- D. Aralık 2006'da gerçekleştirilen AB Zirvesinin Sonuçları uyarınca, tüm üye devletler arasında ortak değerlere, dürüst bir işbirliğine ve karşılıklı dayanışmaya dayalı bir topluluk ol, entegre etme kapasitesine bağlı olduğundan,
- E. Mayıs 2012'de başlatılan Pozitif Gündemin, katılım müzakerelerinin yerini almadan, güçlendirilmiş işbirliği yoluyla, ortak menfaat teşkil eden alanlarda müzakereleri desteklemesi ve tamamlaması amaçlandığından,
- F. Konsey, 11 Aralık 2012 tarihli AB Zirvesi Sonuçlarında, Komisyonun, hukukun üstünlüğünü genişleme politikasının merkezine yerleştiren yeni yaklaşımını uygun bulduğundan ve gerekli mevzuatın, kurumların ve uygulamaya yönelik sağlam bir izleme mekanizmasının oluşturulması için açık kriterlere ve azami zamana imkân tanımak amacıyla, müzakerelerin başında ele alınması gereken 23. (Yargı ve Temel Haklar) ve 24. Fasılların (Adalet, Özgürlük ve Güvenlik) müzakere sürecinin merkezinde olması gerektiğini teyit ettiğinden,
- G. Komisyon, 2012 Genişleme Stratejisinde, Türkiye'nin ekonomi, stratejik konum ve önemli bölgesel rolü bakımından AB için kilit bir ülke olduğu ve katılım sürecinin, Türkiye'de AB kapsamında gerçekleştirilen reformların ilerletilmesi bakımından en uygun çerçeve olduğu sonucuna vardığından; Komisyon, siyasi kriterlerin yerine getirilmesinde Türkiye'nin ilerleme kaydetmede eksikliği bulunduğu konusundaki endişesini ifade ettiğinden,
- H. Türkiye, son yedi yıldır, Türkiye-AT Ortaklık Anlaşması ve bu Anlaşmaya Ek Protokolde yer alan hükümleri hâlâ uygulamaya koymamış olduğundan,
- I. Teknik hazırlıkları tamamlanan fasılların, yerleşik usullere göre ve Müzakere Çerçeve Belgesi ile uyumlu olarak gecikmeksizin müzakereye açılması gerektiğinden,
- J. Avrupa Birliği ve Türkiye arasındaki ticaretin 2011 yılında toplamda 120 milyar avroya ulaştığı göz önünde tutulduğunda, AB ile Türkiye arasında ekonomik bakımdan karşılıklı bir bağımlılık bulunduğundan,
- K. AB, Türkiye'nin en büyük ticaret ortağı ve Türkiye de AB'nin altıncı en büyük ticaret ortağı olduğundan; AB üyesi ülkelerin Türkiye'ye yaptıkları doğrudan yabancı yatırımın (DYY) toplam DYY akışının %75'ini oluşturduğundan,
- L. Komisyon, ekonomi politikaları alanında Türkiye'nin hazırlık düzeyinin ileri seviyede olduğunu ve ekonomi politikası oluşturma ve koordine etme kapasitesinin ise yeterli düzeyde olduğunu değerlendirdiğinden,
- M. Türkiye'nin, enerji kaynaklarının çeşitlendirilmesinde ve komşu ülkeler üzerinden AB'ye petrol, gaz ve elektrik iletilmesinde kullanılan güzergâhlar bakımından çok önemli bir rol oynayabileceğinden; Türkiye ve AB için, sürdürülebilir düşük karbon ekonomisi oluşturulmasında Türkiye'nin zengin yenilenebilir enerji kaynaklarından yararlanma potansiyeli bulunduğundan,
- N. Özellikle Ortadoğu'nun tamamı bakımından olmak üzere, AB'nin, istikrar, demokrasi ve güvenlik konularında Türkiye ile diyalogu ve işbirliğinin stratejik önem taşıdığından; Türkiye, Suriye'deki yönetimin sivil vatandaşlara uyguladığı şiddeti güçlü bir biçimde ve

defaatle kınadığından ve sınır ötesinde yaşanan şiddetten kaçan Suriyelilere hayati nitelikte insani yardım sağladığından,

- O. Türkiye ve Ermenistan'ın, üzerinde anlaşmaya varılmış olan protokolleri ön koşulsuz onaylamak ve ortak sınırlarını açmak suretiyle ilişkilerini normalleştirmeleri gerektiğinden,
- P. Yunanistan'a yönelik olarak 1995 yılında TBMM tarafından ilan edilen *casus belli* (savaş sebebi) tehdidinin kaldırılması gerektiğinden; Türkiye ve Yunanistan'ın ilişkilerini iyileştirmek üzere yeni görüşmeler yapmaları önemli olduğundan,

Yapıcı diyalog ve ortak anlayış

1. Müzakere süreci bağlamında karşılıklı taahhütlerin yenilenmesinin yapıcı bir ilişkinin sürdürülebilmesi açısından gerekli olduğuna inanır; yapıcı diyalog için uygun koşulları ve ortak anlayış için gerekli temelleri oluşturma'nın önemini vurgular; bunun da demokrasinin ortak değerleri, hukukun üstünlüğü ve insan haklarına saygıya dayanması gerektiğini kaydeder; karşılıklı taahhütler ve net hedefler çerçevesinde Türkiye ve AB'nin diyaloglarını nasıl geliştirebildiklerini, nasıl ortak bir anlayışı yakaladıklarını ve olumlu değişiklikler yaratıp gerekli reformları yaptıklarını kanıtlar bir biçimde Pozitif Gündemi uygulamaya koydukları için Komisyon ve Türkiye'yi takdir eder,
2. AB'nin dış politikası ve komşuluk politikaları açısından Türkiye'nin politik ve coğrafi bakımdan stratejik rolünü vurgular; Türkiye'nin bir komşu ve önemli bir bölgesel aktör olarak oynadığı rolü kabul eder ve dış politika alanındaki seçimleri ve hedefleri bakımından AB ve Türkiye arasında mevcut siyasi diyalogun daha da güçlendirilmesi çağrısında bulunur; Türkiye'nin Ortak Dış ve Güvenlik Politikası alanındaki deklarasyonlara uyum seviyesinin 2012 yılında da düşük kalmaya devam etmesini üzüntüyle karşılar; Türkiye'yi, AB ile diyalog ve koordinasyon çerçevesinde dış politikasını geliştirmeye teşvik eder; Türkiye ve AB'ye, AB ve Türkiye açısından kritik öneme sahip bir bölge olan, Türkiye'nin güneyindeki ülkelerde barış ve demokrasiyi kuvvetlendirmek üzere daha yakın bir işbirliği yapma çağrısında bulunur,
3. Türkiye ve İsrail arasında diyaloga ve yeniden kurulan ilişkilere olan desteğini dile getirir,
4. Geri Kabul Anlaşmasının imzalanmasına paralel olarak, Komisyonu vize muafiyetine yönelik adımları atmaya davet eden Konsey kararını memnuniyetle karşılar; Türkiye'yi Geri Kabul Anlaşmasını gecikmeksizin imzalamaya ve uygulamaya ve bu Anlaşma yürürlüğe girene kadar, mevcut ikili anlaşmaların tam olarak uygulanmasını sağlamaya davet eder; AB'ye düzensiz göç konusunda Türkiye'nin en önemli geçiş ülkelerinden biri olduğunu hatırlatır; düzensiz göçün önlenmesi için Türkiye tarafından atılan adımları kabul eder ve göç yönetimi, insan kaçakçılığıyla mücadele ve sınır kontrolleri konusunda AB ve Türkiye arasındaki işbirliğinin güçlendirilmesi ihtiyacının altını çizer; işadamları, akademisyenler, öğrenciler ve sivil toplum temsilcilerinin AB ülkelerine girişlerini kolaylaştırmanın önemini vurgular; Komisyonun ve üye devletlerin, vize kodunun uygulanmasına, vize yükümlülüklerinin uyumlaştırılması ve basitleştirilmesine ve Türkiye'de vize almayı kolaylaştıracak merkezlerin oluşturulmasına yönelik çabalarını destekler; üye devletlere, Avrupa Birliği Adalet Divanının 19 Şubat 2009 tarihli *Soysal* kararı doğrultusunda, Türkiye-AT Ortaklık Anlaşmasından kaynaklanan yükümlülüklerini hatırlatır,

5. Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun kabul edilmesini memnuniyetle karşılar ve bu kanun ile, iltica prosedürlerine erişimin keyfi olarak reddedilmeye devam edilmesi ve mültecilerin, sığınmacıların ve korunmaya ihtiyacı olabilecek diğer kişilerin iade uygulamasına yönelik mevcut endişelerin ele alınmasını bekler; Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin (AİHM) *Abdolkhani ve Karimina v. Türkiye* davasında hukuka aykırı olduğu tespit edilen idari gözetime ilişkin hükümlerin uluslararası standartlarla uyumlu hale getirilmesinin önemini vurgular,

Kopenhag kriterlerinin yerine getirilmesi

6. Anayasa Uzlaşma Komisyonunun, yeni bir Anayasa hazırlama ve Türk toplumunun çeşitliliğini yansıtacak şekilde sivil toplum ile istişareye yönelik kapsayıcı süreç yürütme konusundaki kararlılığını takdir eder; söz konusu Komisyon tarafından şimdiye kadar kaydedilmiş olan ilerlemenin gözle görülür şekilde yavaş olması konusunda endişesini dile getirir; Anayasa Uzlaşma Komisyonunu, kapsayıcı, temsili ve Komisyon olarak sorumlu olacak şekilde ve AB'nin kriterleri ve değerlerine uygun olarak çalışmalarını sürdürmeye ve (a) güçler ayrılığının ve yeterli bir güçler dengesi sisteminin temin edilmesi, (b) devlet, toplum ve din arasındaki ilişkilerin açıklığa kavuşturulması, (c) tüm vatandaşların insan haklarını ve temel özgürlüklerini garanti altına alan kapsayıcı bir yönetim sisteminin oluşturulması, (d) kapsayıcı bir vatandaşlık kavramının oluşturulması gibi kilit meseleleri ele almaya teşvik eder; tüm siyasi partileri ve ilgili tüm aktörleri, yeni Anayasanın müzakere edilmesinde yapıcı bir yaklaşım benimsemeye davet eder; Venedik Komisyonunun sürece dâhil olmasının ve bu Komisyon ile kurulacak diyalogun olumlu sonuçları beraberinde getireceği ve Anayasa sürecini destekleyeceği kanısındadır,
7. Özellikle kişisel verilerin korunmasına ve askeri yargıya ilişkin kanunlar ile cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına yönelik tedbirler getiren kanunların kabul edilmesi suretiyle 2010 yılında yapılan Anayasa değişikliklerinin uygulamaya geçirilmesi konusunda daha fazla ilerleme kaydedilmesi ihtiyacının altını çizer; Adalet Bakanının ve Adalet Bakanlığı Müsteşarının, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunda (HSYK) yer almaları ve bu Kuruldaki yetkilerinin, yargı bağımsızlığı bakımından kayda değer endişelere neden olduğunu not eder; 2010 yılında yapılan Anayasa değişiklikleri ile öngörüldüğü gibi, Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda bulunma hakkı tanıyan mevzuatın yürürlüğe girmesini memnuniyetle karşılar,
8. Türkiye'deki demokratik sistemin merkezi olan TBMM'nin önemli rolünü teyit eder ve başta tüm toplulukların ve vatandaşların temel haklarının korunması ve artırılmasına ilişkin yasal çerçeve ve TBMM'de temsil için % 10'luk seçim barajının düşürülmesi olmak üzere, reform süreci için tüm siyasi partilerin desteğini ve taahhüdünü güvence altına almanın önemini vurgular; İnsan Hakları İnceleme Komisyonunun çalışmalarını takdir eder ve AB Uyum Komisyonunun yasama sürecinde yeni mevzuatın AB müktesebatı veya Avrupa standartlarıyla uyumlu hale getirilmesinde daha merkezi bir rolü olmasını talep eder,
9. Türk yargı sistemi reformunun, Türkiye'de demokrasinin sağlamlaştırılmasıyla ilgili sarf edilen çabaların en önemlisi olduğunu ve Türkiye'nin modernleşmesinde vazgeçilmez bir koşul olduğunu ve bu reform sayesinde, tüm vatandaşlar için hukukun gereğinin yerine getirilmesini güvence altına alan modern, etkili, tam bağımsız ve tarafsız bir yargı sistemi oluşturulması gerektiğini vurgular; yargı ve temel haklar alanında kapsamlı reform

sürecine yönelik atılan bir adım olan üçüncü yargı reformu paketini memnuniyetle karşılar; bununla birlikte, (a) AİHM içtihadıyla tam uyumlu bir şekilde, öğrenci protestoları ve dernek kurma özgürlüğü de dâhil ifade özgürlüğünün ve toplanma özgürlüğünün güvence altına alınması amacıyla, terörizmin desteklenmesi ile şiddete teşvik ve şiddet içermeyen düşüncelerin ifadesi arasında acilen net bir ayrım yapılması ihtiyacı bulunduğu göz önünde tutularak, başta Türk Ceza Kanunu ve Terörle Mücadele Kanunu kapsamında hangi fiilin terör suçu sayılacağına belirlenmesi olmak üzere cezai suçların fazlasıyla geniş olan tanımının ele alınması; (b) gereğinden uzun olan yargılama öncesi tutukluluk sürelerinin ele alınması; (c) savunma avukatlarının kovuşturma dosyasına tam erişimine izin verilmesi; (d) kanıtların nitelikliliği ve tutarlılığını arttıracak kriterlerin oluşturulması ve (e) özel mahkemelerin rolünün ve kapsamının gözden geçirilmesi suretiyle reform sürecinin sürdürülmesinin önemini vurgular; bu bağlamda TBMM tarafından dördüncü yargı reformu paketinin kabulünü memnuniyetle karşılar ve söz konusu paketin ivedilikle uygulamaya geçirilmesini bekler,

10. İnsan hakları savunucularına etkili bir biçimde koruma sağlanmasının önemini altını çizer; yaklaşık 15 yıldır devam eden ve üç beraat kararına karşın İstanbul 12. Ağır Ceza Mahkemesinin 24 Ocak 2013 tarihli kararıyla müebbet hapis cezası ile sonuçlanan Pınar Selek davasına özellikle dikkat çeker; bu davanın Türk adalet sisteminde yer alan eksikliklerin bir örneği olduğu kanısındadır,
11. Mahkemelerde Türkçe dışındaki dillerin kullanılmasına izin veren Ceza Muhakemesi Kanunu ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda yapılan değişiklikleri memnuniyetle karşılar ve bunların ivedilikle uygulamaya geçirilmesini bekler; 19 Ocak 2013 tarihinde yürürlüğe giren ve uzun tutukluluk sürelerinin ve geç veya eksik icra edilen ya da hiç icra edilmeyen mahkeme kararları için tazminat ödenmesi hakkındaki kanunu memnuniyetle karşılar, kanunla öngörülen iç hukuk yolunun Türkiye aleyhine AİHM'ye açılmış ve beklemekte olan dava sayısını azaltmasını umut eder,
12. Aktivistler, avukatlar, gazeteciler ve muhalif milletvekillerini etkileyen devam etmekte olan davalar ve yargılama öncesi uzun tutukluluk süreleri konusunda endişe duyar, bu durumun, siyasi birlik ve katılım hakkıyla meşru siyasi eylemlere müdahale anlamına geldiğini kaydeder; 2005 yılında Türk Hükümeti tarafından kurulan özel mahkemelerin TBMM tarafından kaldırılmasını memnuniyetle karşılar, ancak bunların kapatılmasının devam eden davaları etkilemeyecek olmasından üzüntü duyar;
13. Hoşgörü kültüründe, azınlık haklarının tam olarak tanınması gerektiğini vurgular; Hrant Dink cinayeti davasına ilişkin olarak Ocak 2012 tarihli mahkeme kararının reddi için cinayetin bir örgüt tarafından işlendiği gerekçesiyle savcı tarafından yapılan temyiz başvurusunda hukukun gereğinin yerine getirilerek takip edilmesini bekler,
14. Türk Hükümetine, yargılama süreçlerinin etkinliğinin artırılması ve birikmeye devam eden davaların ele alınması amacıyla, Haziran 2007 itibarıyla faaliyete geçmiş olması gereken bölge adliye mahkemelerini mümkün olan en kısa sürede faaliyete geçirmesi ve bu amaçla hâkimlerin eğitime odaklanması için çağrıda bulunur,
15. Avrupa Parlamentosunda Türkiye'deki gazetecilere yönelik davaları izlemek için kurulan ad-hoc delegasyonun gelişmeleri izlemeye devam edeceğini ve ifade ve basın özgürlüğünü ele alan Türkiye'deki yargı reformlarını takip edeceğini kaydeder,

16. Türkiye'nin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS) hükümlerini ihlal ettiği tespit edilen AİHM kararlarında dile getirilen hususları ele almak amacıyla, AİHM içtihadı temelinde, Adalet Bakanlığı tarafından Avrupa Konseyi ile işbirliği içinde hazırlanmış olan İnsan Hakları Eylem Planının kabul edilmesi için Türkiye'yi teşvik eder ve bu Eylem Planının uygulanması için çağrıda bulunur; hâkim ve savcılara insan hakları eğitimi verilmesi konusunda Adalet Bakanlığını ve HSYK'yı destekler; HSYK'nın hâkim ve savcılara yönelik olarak ortaya koyduğu ve AİHS hükümleri ile AİHM kararlarının gözetilmesine dayanan yeni değerlendirme kriterlerinin belirlenmesini memnuniyetle karşılar,
17. Türkiye'yi, suçun cezasız kalmasıyla mücadele konusundaki taahhütlerini yinelemeye, Uluslararası Ceza Divanı (UCD) Roma Statüsüne taraf olunması konusundaki çabalarını hızlandırmaya ve UCD ile ivedilikle ve eksiksiz bir şekilde işbirliğinde bulunması için mevzuatına hükümler eklenmesi yolu da dâhil, ulusal mevzuatını Roma Statüsü kapsamında yer alan tüm yükümlülöklere tam olarak uyumlaştırmaya davet eder,
18. İnternet de dâhil olmak üzere, ifade özgürlüğü ve medyada çoğulculuğun Avrupa değerlerinin temelinde yer aldığını ve gerçekten demokratik bir toplumun farklı görüşte olma hakkı da dâhil, gerçek bir ifade özgürlüğü gerektirdiğini hatırlatır; demokrasinin güçlendirilmesi konusunda medyanın kamu hizmeti sunma konusundaki özel rolünü vurgular ve yetkilileri, bunun bağımsızlığı, sürdürülebilirliği ve Avrupa Birliği standartlarına uyumunu sağlamaya davet eder; medya kuruluşlarının bazı durumlarda kapanmasına veya oto sansür uygulamalarına neden olan bu kuruluşlara uygulanan orantısız derecede yüksek para cezalarını öngören mevzuatın yürürlükten kaldırılmasının önemini ve internet ile ilgili kanunda reform yapılmasına duyulan acil ihtiyacın altını bir kez daha çizerek; bu kanunun lafzı ile uygulanması bakımından, en geniş anlamda hukukun üstünlüğü ilkesi çerçevesinde temel özgürlöklere yönelik kısıtlamalarla mücadele edilmesinin önemini vurgular; şiddet içermeyen ifadelerin bir terör örgütünün amaçlarını destekler şekilde algılanması durumunda, özellikle Türk Ceza Kanunu ile Terörle Mücadele Kanununun bu ifadelerin kovuşturulması için kullanılmasından kaygı duyar; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının ifade özgürlüğünü, ulusal güvenlik, kamu düzeni ve milli birlik gerekçesiyle kısıtlayan 26 ve 28. maddelerinde değişiklik yapılmasına olan ihtiyacı vurgular; bu nedenle, ifade özgürlüğüne ilişkin hukuki çerçevenin gözden geçirilmesinin sonuçlandırılması ve ilgili mevzuatı gecikmeksizin AİHM içtihadı ile uyumlu hale getirmesi için Türk Hükümetine yaptığı daha önceki çağrılarını yineler,
19. Gazetecilerle ilgili dava sayısının ve cezaevlerindeki gazetecilerin sayısının yüksek olmasına ilişkin olarak, AGİT'in (Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı) Basın Özgürlüğünden Sorumlu Temsilcisinin endişesini dikkate alır ve davaların, şeffaf bir şekilde, uygun koşullar altında ve sanıkların usule ilişkin haklarına uygun olarak görülmesinin temin edilmesi için Türk Hükümetine çağrıda bulunur,
20. Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanunun, görsel-işitsel medya hizmetleri hakkındaki AB Direktifiyle uyumlu olmayan kısıtlamalar içermesinden endişe duyar,
21. Geniş bir iş yelpazesine sahip büyük holdinglerin medyanın büyük bir bölümünde sermayedar olması ve burada yoğunlaşmasını endişeyle kaydeder; özellikle özerklik, sermayenin yapısı ve idari kontrol konularını ele alan yeni bir medya kanununun kabul edilmesine ilişkin çağrısını yineler,

22. Güvenlik güçleri tarafından işkence ve kötü muamelede bulunulmasının tamamıyla önlenmesi amacıyla, 2011 yılında onaylanan İşkenceyi Önleme Sözleşmesi İhtiyari Protokolünde öngörülen Ulusal Engelleme Mekanizmasının kurulması konusunda Türkiye'yi teşvik eder,
23. Venedik Komisyonu tavsiyeleri doğrultusunda, Türkiye'yi, anayasal olarak siyasi partilerin yasaklanmasını, anayasal düzeni yıkmak amacıyla şiddete başvurulmasını destekleyen siyasi partilerle sınırlandırmaya davet eder,
24. Komisyonun, Yargı ve Temel Haklar ile Adalet, Özgürlük ve Güvenlik fasıllarının müzakere sürecinin erken aşamalarında açılması ve en son kapatılması yönündeki yeni yaklaşımını tamamen destekler; resmi kriterlerin açık bir yol haritası ortaya konmasını ve reform sürecine katkı sağlayacağını vurgular; bu nedenle de Konseyi 23 ve 24. fasılların açılması için yeni çabalar göstermeye davet eder,
25. Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun çıkarılmasını ve vereceği kararlarla bu kurumun güvenilirliğini temin edecek olan ilk Kamu Baş Denetçisinin atanmasını memnuniyetle karşılar; Kamu Baş Denetçisinin, kamu hizmetlerinde halkın şeffaflığa ve hesap verebilirliğe olan güvenini artırması gerektiğini vurgular; Kamu Baş Denetçisinin ve kamu denetçilerinin parti mensubu olmayan, tarafsız kişiler arasından seçilmesi gerektiğini anımsatır; kamu denetçilerini, kurum içi karar alma süreçlerini düzenleyen yönetmeliğin kurumun bağımsızlığını ve tarafsızlığını teminat altına almasını sağlamaya davet eder,
26. Türkiye'yi, güvenlik kuvvetlerini sivil denetim altına alma sürecini sürdürmeye teşvik eder; mahalli idarelerle ilgili kanunun, sivil makamların askeri harekâtlar ve jandarmanın kolluk faaliyetleri üzerinde daha fazla denetim hakkına sahip olacağı biçimde değiştirilmesi için çağrıda bulunur; Türk kolluk birimleri tarafından yapılan insan hakları ihlalleri, kötü muamele ve görevi kötüye kullanma olasılığına ilişkin şikâyetlerin soruşturulması amacıyla kolluk faaliyetlerine yönelik bağımsız bir şikâyet kurumu oluşturulmasının önemini vurgular,
27. “Balyoz” davasında ilk derece mahkemesinin 324 şüpheliyi yargılama öncesi uzun tutukluluk sürelerinden sonra 13 ila 20 yıl hapse mahkûm ettiğine dikkat çeker; “Ergenekon” ve “Balyoz” davalarında olduğu gibi, darbe planı iddialarıyla ilgili soruşturmaların ve KCK soruşturmasının Türkiye'nin demokratik kurumlarının ve yargı sisteminin gücünü ve düzgün, bağımsız, tarafsız ve şeffaf işleyişini ve bu kurumların temel haklara kesin ve koşulsuz bağlılığını ortaya koyması gerektiğini vurgular; bu davalarda sanıklar aleyhine tutarsız deliller kullanıldığı yönündeki iddialarla ilgili endişelerini dile getirir; bu davaların, aşırı geniş kapsamının ve prosedürdeki eksikliklerden kaynaklanan endişelerin gölgesinde kalmasından esef duyar ve bunun toplum üzerinde yaratacağı olumsuz etkiden endişe duyar,
28. Türkiye İnsan Hakları Kurumunun (TİHAK) kurulmasına ilişkin kanunu memnuniyetle karşılar; uluslararası insan hakları standartlarının etkili biçimde uygulanmasını teşvik etmek ve denetlemek amacıyla kanunun gecikmeksizin uygulamaya konulması için çağrıda bulunur; TİHAK'ın kuruluşunu ve düzgün işleyişini, sivil toplum örgütlerinin güçlendirilmesini aktif bir biçimde desteklemek amacıyla insan haklarının geliştirilmesi alanında mevcut tüm AB araçlarından yararlanılmasının önemini vurgular,

29. Aktif ve bağımsız sivil toplum kuruluşlarının (STK'lar) demokrasi açısından önemini vurgular; STK'larla diyalogun önemini altını çizer ve STK'ların toplumsal ve siyasi konularda güçlendirilmiş bölgesel işbirliğine katkı sağlamak konusunda üstlendikleri önemli rolü vurgular; bu nedenle, STK'ların para cezalarıyla, kapatma davalarıyla ve faaliyetlerine yönelik idari engellerle karşı karşıya kalmaya devam etmelerinden ve STK'lara danışılmasının hâlâ bir kuraldan çok istisnai bir durum olmasından endişe duyar; Türk Hükümetinin STK'larla işbirliğini geliştirmesini memnuniyetle karşılar, ancak kanunların ve politikaların biçimlendirilmesi de dâhil, politika oluşturma alanında ve yetkililerin faaliyetlerinin denetlenmesinde STK'lar ile daha fazla istişare yapılması konusunda çağrıda bulunur,
30. İşçi ve sendika hakları alanlarında daha fazla ilerlemeye ihtiyaç duyulduğunu vurgular; Türkiye'yi, başta toplu sözleşme ve grev hakkı olmak üzere, bu alandaki mevzuatını AB müktesebatı ve ILO sözleşmeleri ile uyumlu hale getirmek amacıyla yeni mevzuat üzerindeki çalışmalarını sürdürmeye davet eder; Sosyal Politika ve İstihdam başlıklı 19. faslın açılmasının önemini vurgular,
31. Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine dair Kanunu memnuniyetle karşılar; Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planını (2012-2015) takdir eder ve bu planın ülke çapında etkili bir şekilde uygulanmasına duyulan ihtiyacı vurgular; Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığını, tehlike altındaki kadın ve çocuklar için sığınma evlerinin sayısını ve kalitesini artırma yönündeki çabalarını sürdürmeye davet eder; şiddet mağduru kadınlara somut alternatifler ve kendini idame imkânlarının sağlanmasının önemini vurgular; namus cinayetleri, aile içi şiddet, zorla yaptırılan evlilikler ve çocuk gelinler olgularına karşı tüm düzeylerde Türkiye'nin gösterdiği çabaları takdir eder ve kadına yönelik şiddete karşı sıfır tolerans tutumunun ve önleyici tedbirlerin artırılmaya devam edilmesinin önemini altını çizer; bununla birlikte, söz konusu çabalara rağmen kadına yönelik şiddetin hâlâ devam ediyor olmasından endişe duyar ve mağdurları korumayan ya da onlara yardımcı olmayan kişilerin tespit edilerek soruşturulmalarını talep eder; kadınların içinde bulundukları yoksullukla mücadelenin ve kadınların sosyal içermelerinin artmasının önemini vurgular; kadınların haklarını, orta öğretimde cinsiyetler arasındaki dengesizliğin giderilmesi de dâhil kadınların eğitimini, gerektiğinde kadınlara kota ayrılması ve Türkiye'de istihdamı düzenleyen bazı kanunların gözden geçirilmesi yoluyla, kadınların (hâlâ düşük olan) işgücü piyasasına, siyasete ve özel sektörde ve kamu sektöründe üst düzey yönetimde yer almalarını aktif bir şekilde desteklemeyi sürdürmesi için Bakanlığa çağrıda bulunur; kadınların siyasi hayata dâhil olmalarının siyasi partiler için bir öncelik haline getirilmesi amacıyla Türk Hükümetini, Siyasi Partiler Kanunu ve Seçim Kanununu revize etmeye teşvik eder; Türkiye'nin 2023 kadın istihdam hedefi %35 iken, AB'nin 2020 stratejisinde bu hedefin %75 olduğunu kaydeder; Türkiye'yi, kadınlara yönelik iddialı bir istihdam hedefine ulaşmak için çaba sarf etmeye teşvik eder,
32. Ayrımcılıkla mücadele kanun taslağının, cinsel tercih ve kimliğe dayalı ayrımcılığı ele almaması konusundaki endişelerini ifade eder; etnik köken, din, cinsiyet, cinsel tercih, cinsel kimlik, yaş veya engelliliğe dayalı ayrımcılığa karşı bireyleri korumak üzere kapsamlı bir ayrımcılıkla mücadele mevzuatına ve Ayrımcılıkla Mücadele ve Eşitlik Kurulunun kurulmasına duyulan acil ihtiyacı vurgular; transseksüel kişilerin sıkça karşılaştıkları saldırılar ile lezbiyen, eşcinsel, biseksüel ve transseksüellerin (LGBT) şiddet eylemlerine karşı korunamaması yönündeki endişelerini ifade eder; Türkiye'ye homofobi ile mücadele etme ve LGBT'lerin, işçi hakları da dâhil, tüm haklardan eşit olarak faydalanmalarını ve herkes tarafından kabul görmelerini teşvik eden bir eylem

planı kabul etme çağrısında bulunur; her türlü ayrımcılığa dayanarak gerçekleştirilen suçlar için daha ağır cezaları da içeren nefret suçları mevzuatına duyulan ihtiyacın altını çizer,

33. Türk yetkililere, anti-semitizm söylemleri ile mücadele etmek amacıyla güçlü ve etkili tedbirler almaları ve böylece bölge için örnek teşkil etmeleri konusunda çağrıda bulunur,
34. Şubat 2008 tarihli Vakıflar Kanununu değiştiren yeni mevzuatın Ağustos 2011’de kabul edilmesini ve tüm gayrimüslim cemaatlerin mülkiyet haklarının iadesine ilişkin kapsamın genişletilmesini memnuniyetle karşılar; ilgili makamlara, Süryani cemaatinin taşınmazlarının tescili konularında karşılaştıkları zorlukların çözülmesinde yardımcı olunması için çağrıda bulunur; Devlet tarafından el konulmuş olan ve Latin Katolik Kilisesine ait çok sayıda taşınmaz konusuna bir çözüm getirilmesi için çağrıda bulunur; Alevi inancına sahip olanların haklarının genişletilmesi konusunda ilerlemenin oldukça yavaş olduğuna dikkat çeker; özellikle dini toplulukların tüzel kişilik kazanmasına imkan verilmesi, din adamlarının eğitimi, atanması ve görevi sona erenlerin yerine yenilerinin gelmesinin sağlanması önündeki tüm kısıtlamaların ortadan kaldırılması, Alevi ibadet yerlerinin tanınması ve AİHM’nin ilgili kararlarına ve Venedik Komisyonunun tavsiyelerine uyulması suretiyle düşünce, vicdan ve din özgürlüğü alanında hayati önem taşıyan ve kayda değer reformların sürdürülmesi yönündeki acil ihtiyacı hatırlatır; Türkiye’ye, Aziz Gabriyel Manastırının arsasından yoksun bırakılmamasını ve Manastırın bütünüyle korunmasını sağlaması çağrısında bulunur; Diyanet İşleri Başkanlığının oluşumunun dini azınlıkların temsilcilerini de kapsayacak şekilde genişletilmesinin, daha kapsayıcı bir toplum kavramını teşvik etmesi nedeniyle yararlı olacağına inanır; nüfus cüzdanlarındaki din hanesinin kaldırması için ve din eğitiminde Türk toplumundaki dini çeşitliliğe ve çoğulculuğa saygı gösterilmesini teminat altına alması için Türkiye’ye çağrıda bulunur,
35. Eğitimin, dini cemaatler ve azınlıklara saygı üzerine kurulu kapsayıcı ve çeşitlilik gösteren bir toplum inşa etme sürecinde çok önemli bir rol oynadığını hatırlatır; Türk Hükümetini, okullarda, Türk toplumundaki etnik ve dini çoğulculuk ile inanç çoğulluğunu yansıtmaması gereken eğitim materyalleri konusunda özel özen göstermeye, ayrımcılığı ve önyargıyı gidermeye ve tüm dini cemaat ve azınlıkların tam olarak kabulünü teşvik etmeye davet eder ve tarafsız öğrenme materyallerinin kullanılması gerektiğini vurgular,
36. Türk Hükümetinin Abdullah Öcalan ile yakın zamanda başlattığı doğrudan siyasi diyalogu memnuniyetle karşılar; Kürt meselesini barışçıl ve demokratik yolla çözecek tarihi bir anlaşmaya varabilecek bir müzakere perspektifinin açıldığına inanır; bu nedenle, bu meseleye taraf olanları söz konusu görüşmeleri en kısa zamanda yapılandırılmış müzakerelere dönüştürmeye teşvik eder; barış sürecinin başarılı olabilmesi için tüm siyasi partiler, medya ve sivil toplumun üstlenmesi gereken yapıcı rolün altını çizer ve bu girişim için ortaya konan partiler arası desteği ve sivil toplum desteğini memnuniyetle karşılar; Türkiye’nin PKK terör saldırılarına karşı koymaya devam ettiğini kaydeder; hakiki ve samimi bir siyasi diyalogun gerekli olduğunu değerlendirir ve Türkiye’ye, Kürt meselesine siyasi bir çözüm getirilmesine yönelik çabalarını yeniden yoğunlaştırması için çağrıda bulunur; tüm siyasi güçleri, Türk toplumundaki Kürt kökenli vatandaşların, ifade özgürlüğü ile toplantı ve dernek kurma özgürlüğü haklarını teminat altına almak ve Türk toplumuna barışçıl yollardan dâhil edilmelerini teşvik etmek amacıyla, güçlendirilmiş siyasi diyalog hedefine ve Kürt kökenli vatandaşların siyasi, kültürel ve sosyoekonomik içermelerinin ve katılımlarının arttırılması sürecine yönelik olarak birlikte çalışmaya davet eder; kişilerin mahkemelerde ana dillerini kullanmalarına imkân veren yeni kanunu ve

eğitimde Kürtçenin kullanılması ile ilgili olumlu tartışmaları memnuniyetle karşılar; siyasi çözüme, ancak Kürt meselesinin gerçekten demokratik bir şekilde tartışılmasıyla ulaşılabileceğini hatırlatır ve Kürt meselesini ele alan yazarlar ve gazeteciler aleyhine açılan çok sayıda davadan ve KCK davası kapsamında birkaç Kürt kökenli siyasetçi, belediye başkanı ve belediye meclisi üyesi, sendikacı, avukat, protestocu ve insan hakları savunucusunun tutuklanmasından endişe duyar; Kürt meselesinin başta TBMM olmak üzere demokratik kurumlarda tartışılmasının desteklenmesinin önemini vurgular,

37. Büyükkada Rum Yetimhanesi'nin bir uluslararası kültür merkezi olarak yeniden açılmasına yönelik girişimleri memnuniyetle karşılar ve Heybeliada Ruhban Okulu'nun hızlı bir şekilde yeniden açılmasının önündeki tüm engellerin kaldırılmasının önemini vurgular; Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisinin 1625 (2008) sayılı İlke Kararına uygun olarak, Gökçeada ve Bozcaada'nın iki kültürlü özelliğinin korunması bakımından olumlu bir adım teşkil eden, Gökçeada'da bir Rum azınlık okulunun yeniden açılması yönünde Türk Hükümetinin yaptığı açıklamayı memnuniyetle karşılar ve bunun hızlı bir şekilde uygulamaya geçirilmesini bekler; ancak, Rum azınlığın başta mülkiyet hakları konusunda karşılaştığı sorunların ele alınması yönünde daha fazla adım atılması gerektiğini kaydeder,
38. 1 Şubat 2013 tarihinde Ankara'daki ABD Büyükelçiliğine yapılan terör saldırısını şiddetle kınar ve saldırıda ölen Türk vatandaşının ailesine taziyelerini sunar; devletin ve halkın güvenliğini sağlamak amacıyla terör eylemlerine karşı mücadelede daha fazla tedbir alınması gerektiğini, ancak bu tedbirlerin insan haklarına ve vatandaş haklarına zarar vermemesi gerektiğini hatırlatır,
39. Türk makamlarına, 28 Aralık 2011 tarihinde Şırnak, Uludere'de can kayıpları yaşanan olayın nasıl meydana geldiğinin tam olarak açıklığa kavuşturulması ve sorumluların adalet önüne getirilmesi çağrısında bulunur,
40. Ülkenin güneydoğusu da dahil, Türkiye'nin en az gelişmiş bölgelerinde yatırımı ve ekonomik kalkınmayı artırmayı hedefleyen teşvik paketini ve devam eden Güneydoğu Anadolu Projesi'ni memnuniyetle karşılar; Danıştay'ın çevresel etki değerlendirmesi çalışmalarını ve yürürlükteki mevzuatı esas alarak, Ilısu Barajının inşaat iznini iptal etme kararını kaydeder; Türk Hükümetini, daha küçük çaplı ve ekolojik ve sosyal olarak sürdürülebilir projeleri öncelikli kılarak, bu arkeolojik ve çevresel mirası korumaya davet eder,
41. Nüfusun tümüne imkânlar sağlanmasını ve ekonomik ve sosyal içermenin teşvik edilmesi amacıyla, Türkiye'de bölgeler arasındaki ve kırsal ve kentsel alanlar arasındaki uyumun güçlendirilmesi ihtiyacını yineler; eğitimin önemli rolünü ve eğitimin kalitesi ve okula kayıt oranlarındaki sürekli ve kayda değer bölgesel farklılıkların giderilmesi gerekliliğini vurgular; Bölgesel Politika başlıklı 22. faslın açılmasına yönelik adımlar atılması çağrısında bulunur,
42. Çocuk hakları konusunda bir kamu denetçisinin görevlendirilmesini ve Türkiye'nin çocuk haklarına ilişkin olarak hazırladığı ilk stratejinin kabul edilmesini memnuniyetle karşılar; başta kırsal bölgelerde olmak üzere, çocukların karşı karşıya kaldığı orantısız derecede yüksek yoksulluk seviyesinden ve çocuk işçi oranından endişe duyar; özellikle mevsimlik tarım işlerinde olmak üzere, çocuk yoksulluğu ve çocuk işçiliği ile mücadeleye ilişkin kapsamlı bir stratejinin geliştirilmesi ve hem erkek hem de kız çocukların eğitime erişimlerinin desteklenmesine devam edilmesi gerektiğini vurgular; görevlendirilmiş çocuk mahkemelerinin sayısının azalmış olmasından endişe duyar ve Türkiye'yi

çocukların tutukluluğu konusunda alternatifler sunmaya davet eder; Türk Hükümetine, çocuk gözetim merkezlerindeki koşulları iyileştirmeye devam etmesi çağrısında bulunur; hakların korunması ve istismarın önlenmesi amacıyla bağımsız izleme ve koruma mekanizmalarının önemini hatırlatır,

43. Özellikle yeni Türk Ticaret Kanununun yürürlüğe girmesi ve Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) tarafından küçük ve orta büyüklükteki işletmelere (KOBİ) sağlanan sürekli destek sayesinde, Türkiye'deki genel iş ortamında yaşanan iyileşmeyi memnuniyetle karşılar; Türkiye ve AB iş çevreleri arasında daha fazla ortaklık kurulması çağrısında bulunur,
44. Türkiye'ye, 'Yeşil Sermaye tarafından işlenen dolandırıcılıktan mağdur olmuş on binlerce AB vatandaşının ve mükimlerinin hâlâ tazmin edilmeyi beklediğini hatırlatır ve ilgili makamları sürecin hızlandırılması için gerekli tüm tedbirleri almaya davet eder,

İyi komşuluk ilişkileri kurma

45. Türkiye ve Yunanistan arasında ikili görüşmeler vasıtasıyla, ikili ilişkilerin geliştirilmesi yolunda kaydedilen yoğun çabaları kaydeder; Yunanistan'a yönelik olarak TBMM tarafından ilan edilen *casus belli* (savaş sebebi) tehdidinin henüz kaldırılmamış olmasını üzüntüyle karşılar; Türkiye'nin, Birleşmiş Milletler Sözleşmesi uyarınca, gerektiğinde Uluslararası Adalet Divanına başvurarak, iyi komşuluk ilişkileri ve anlaşmazlıkların barışçıl çözümü konularında kesin bir taahhütte bulunmak zorunda olduğunu yineler; Türk Hükümetinden, Yunan hava sahasına yönelik olarak tekrarlanan ihlalleri ve Türk askeri uçaklarının Yunan adaları üzerindeki uçuşlarını sona erdirmesini bekler,
46. Türkiye'nin, Avrupa Birliği Dönem Başkanlığı süresince Güney Kıbrıs Rum Yönetimi ile ilişkilerin daha fazla arttırılması ve normalleştirilmesi sürecini başlatmaya yönelik önemli bir fırsatı kaçırdığı kanısındadır; AB'nin, tüm üye devletler arasında dürüst işbirliği ve karşılıklı dayanışma ilkelerine ve kurumsal çerçeveye saygı duyulmasına dayandığını hatırlatır; AB-Türkiye katılım müzakerelerine yeni bir ivme kazandırmak için Türkiye'nin Güney Kıbrıs Rum Yönetimi ile ilişkilerinin normalleştirilmesine yönelik acil olarak ilerleme kat edilmesine ihtiyaç duyulduğunu vurgular,
47. Türkiye'nin 2012 yılının ikinci yarısında gerçekleştirilmesi planlanan Karma Parlamento Komisyonu'nun 70. toplantısına katılmayı reddetmesinden ve böylece AB ve Türkiye arasındaki parlamentolar arası diyalogun artırılmasına yönelik bir fırsatı kaçırmış olmasından dolayı esef duyar,
48. Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesinin (UNCLOS), AB, 27 üye devlet ve diğer tüm aday ülkeler tarafından imzalanmış bulunduğunu ve AB müktesebatının bir parçası olduğunu vurgular; bu bağlamda Türk Hükümetine, söz konusu Sözleşmeyi gecikmeksizin imzalama ve onaylama çağrısında bulunur; Güney Kıbrıs Rum Yönetiminin, UNCLOS'a uygun olarak, sahip olduğu münhasır ekonomik bölgenin tamamen meşru olduğunu hatırlatır,
49. Her iki topluluk için de adil ve uygun olacak bir çözüme dayalı olarak Kıbrıs'ın yeniden birleşmesine ilişkin güçlü desteğini bir kez daha ifade eder; Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliği himayesindeki müzakere sürecinin yakın zamanda tekrar hız kazanabilmesi amacıyla, kalıcı çözüm müzakerelerinin ilerlemesine ilişkin olarak iki topluluk arasında bir anlaşmaya varılmasına duyulan acil ihtiyacı vurgular; Türkiye'ye, Kıbrıs'tan askeri

güçlerini çekmeye başlaması ve Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 550 (1984) sayılı İlke Kararı uyarınca yerleşime kapalı bölge olan Gazimağusa'yı Birleşmiş Milletlere devretmesi için çağrıda bulunur; Güney Kıbrıs Rum Yönetimine, devam etmekte olan yeniden birleşme görüşmelerinin başarılı bir çözüme kavuşturulması için olumlu bir atmosfer sağlanması ve Kıbrıslı Türklerin herkes için kabul edilebilir yasal bir zeminde doğrudan ticaret yapmalarına imkân verilmesi bakımından, AB'nin, gümrük denetimine tabi olacak şekilde Gazimağusa Limanını açması yönünde çağrıda bulunur,

50. Kayıp Şahıslar Komitesinin Kıbrıs'taki en hassas ve önemli projelerden biri olduğu kanısındadır ve söz konusu Komitenin çalışmalarının adanın her iki tarafında bulunan binlerce insanın hayatını eşit şekilde etkilediğini kabul eder; Türkiye'yi ve ilgili tüm tarafları Kıbrıs'taki Kayıp Şahıslar Komitesine verdikleri desteği artırmaya teşvik eder; tüm ilgili arşivlere ve askeri bölgelere tam erişim gibi konularda diyalog ve ortak bir anlayışın gerekli olduğunu kanısındadır; Kayıp Şahıslar Komitesi tarafından gerçekleştirilen çalışmalara özel önem verme konusunda çağrıda bulunur,
51. Türkiye'ye, uluslararası hukuk ilkeleri uyarınca, Kıbrıs'ın demografik dengesini değiştirmeye devam edeceğinden ve gelecekte vatandaşların ortak geçmişe dayalı ortak bir devlet kurmalarına yönelik inançlarını zedeleyeceğinden, adaya yeni Türk vatandaşlarının yerleşmesinden kaçınılması için çağrıda bulunur,
52. Doğu Akdeniz'de tutarlı ve kapsamlı bir güvenlik yaklaşımının önemini vurgular ve Türkiye'ye, Güney Kıbrıs Rum Yönetimini de kapsayan AB-NATO işbirliğine koyduğu vetoyu kaldırarak, AB ve NATO arasındaki siyasi diyaloga olanak sağlaması için ve bununla bağlantılı olarak, Güney Kıbrıs Rum Yönetimine de, Türkiye'nin Avrupa Savunma Ajansına katılımına koyduğu vetoyu kaldırması için çağrıda bulunur,
53. Türkiye ve Ermenistan'ı, diplomatik ilişkilerin kurulmasına ilişkin protokolleri ön koşulsuz onaylamak, sınırları açmak ve ilişkilerini, sınır ötesi işbirliği ve ekonomik entegrasyon konularına özel önem atfederek, aktif bir biçimde geliştirmek suretiyle ilişkileri normalleştirmek yönünde adım atmaya davet eder,

AB-Türkiye İşbirliğinin Geliştirilmesi

54. Türkiye'nin, AT-Türkiye Ortaklık Anlaşması Ek Protokolü'nü tam olarak ve ayrımcılık yapmaksızın uygulaması yükümlülüğünü yerine getirmeyi reddetmesini kınar; bu reddetmenin müzakere sürecini ciddi biçimde etkilemeye devam ettiğini hatırlatır,
55. AB'nin terör örgütleri listesinde yer alan PKK ve diğer tüm terör örgütleri tarafından gerçekleştirilen terör eylemlerini şiddetle kınadığını yineler; bu bağlamda, Türkiye ve terör kurbanlarının aileleri ile tam bir dayanışma içinde bulunduğunu ifade eder; üye devletlere, AB terörle mücadele koordinatörü ve Europol ile yakın işbirliği içinde, terörle ve terörizmin finansmanının kaynağı olan örgütlü suçla mücadelede Türkiye ile olan işbirliğini yoğunlaştırmaları için çağrıda bulunur; Türkiye'ye, Europol ile bir işbirliği anlaşması akdedilebilmesi ve Eurojust ile AB üye devletleriyle adli işbirliğinin daha fazla geliştirilebilmesi amacıyla, kişisel verilerin korunması kanunu kabul etmesi için çağrıda bulunur; Türkiye'den bir polis irtibat görevlisinin Europol'de görevlendirilmesinin ikili işbirliğinin gelişmesine yardımcı olacağı kanısındadır; Mali Eylem Görev Gücü tavsiyelerine uygun olarak, terörizmin finansmanı ile ilgili mevzuatın kabul edilmesini memnuniyetle karşılar,

56. Türkiye'nin Suriye'de bulunan demokratik güçlere karşı olan taahhüdünü ve Türkiye'ye kaçan ve sayıları giderek artmakta olan Suriyelilere insani yardım sağlamasını destekler; Suriye'de hızla kötüleşen durumun bölgenin güvenliği ve istikrarı üzerindeki etkilerinin arttığı gerçeğini kabul eder; Komisyona, üye devletlere ve uluslararası topluluğa, Suriye'deki krizin giderek artan insani boyutunun yönetilmesi için Türkiye'nin çabalarına destek olmayı sürdürmeleri konusunda çağrıda bulunur; mevcut insani yardımın hali hazırda Türk topraklarında bulunan veya Türkiye sınırlarında beklemekte olan yerlerinden edilmiş Suriyelilere ne şekilde dağıtılacağı konusunda, AB ile Türkiye arasında ortak bir anlayış olmasının önemini altını çizer; insani yardımın ötesinde, AB ve Türkiye'nin Suriye'deki trajik krize son vermek üzere daha etkili ortak bir stratejik vizyonu aktif olarak geliştirmeleri gerektiğini altını çizer,
57. AB ve Türkiye arasında birtakım önemli enerji konuları ile ilgili işbirliğinin geliştirilmesi kararını memnuniyetle karşılar ve Türkiye'ye bu işbirliğine bağlı kalması çağrısında bulunur; Türkiye'nin stratejik rolü ve kayda değer yenilenebilir enerji kaynaklarından dolayı, enerji konusunda Türkiye-AB stratejik diyalogunun artırılması amacıyla öncelikli önemin Enerji başlıklı 15. fasılda müzakerelerin açılması konusuna verilmesi gerektiğine inanır; AB'ye yönelik AB enerji koridorları için bir strateji ile ilgili daha fazla artırılmış işbirliği ihtiyacının altını çizer; artırılmış AB-Türkiye enerji işbirliğinin ve 15. fasıla ilişkin nihai müzakerelerin yenilenebilir enerji potansiyelini ve sınır ötesi elektrik iletim altyapısının gelişmesini teşvik edeceğini dikkate alır,
58. Türkiye'nin, AB için stratejik öneme sahip Karadeniz Bölgesinde, AB'nin önemli bir ortağı olduğunu dikkate alır; Türkiye'ye bu bölgedeki AB politikalarının ve programlarının uygulanmasını daha fazla desteklemesi ve aktif bir şekilde katılması için çağrıda bulunur,
59. Komisyona, kültür ve medya ile ilgili faaliyetler dâhil, Sivil Toplum Diyalogu, Avrupa Demokrasi ve İnsan Hakları Aracı ve Hayat Boyu Öğrenme Programlarına yeterli miktarda fon sağlamak suretiyle, sivil toplum kuruluşlarını ve kişiler arası faaliyetleri desteklemeye devam etmesi çağrısında bulunur,
60. Bu İlke Kararının, Konseye, Komisyona, Birlik Dışışleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisine/Komisyon Başkan Yardımcısına, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Başkanına, üye devletlerin hükümet ve parlamentolarına ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine ve Parlamentosuna bildirilmesi için Başkanı görevlendirir.